

Plasgewoontes bij mannen, vervolg

Hans van Deukeren adviseerde mij de teksten waarin sprake is van ‘muurpissers’ op te sommen.

Dit zijn ze:

1 Samuel 25:22 en 34: Hier zegt David twee keer tegen Abigaïl dat hij van plan was vóór het ochtend werd elke ‘muurpisser’ van haar man Nabal om te brengen.

1 Koningen 14:10: Hier zegt de profeet Achia dat God van plan is elke ‘muurpisser’ van koning Jerobeam zal ombrengen.

1 Koningen 16:11: Hier staat dat Zimri elke ‘muurpisser’ van koning Baësa zal ombrengen.

1 Koningen 21:21 Hier zegt de profeet Elia dat God elke ‘muurpisser’ van koning Achab zal ombrengen.

Voor ons is het woord ‘pissen/pisser’ ordinair, maar in Tenach is ‘*shin*’ het gewone woord voor ‘urineren’. Hoewel de Masoreten later aangeven dat men in plaats van dit woord moet lezen ‘water van de voeten’. Blijkbaar was het woord ‘*shin*’ in die tijd al niet meer ordentelijk gevonden.

In Tenach wordt op andere plaatsen niet gesproken over het urineren van mannen of vrouwen. Om toch een indruk te krijgen hoe men dit in het oude Israël deed, zullen we het moeten hebben van de hier bovengenoemde teksten.

In ‘Biblical en Talmudic Medicine’ van Preuss staat wel dat men drie handbreedten vanaf een muur moet urineren, en twee handbreedten vanaf een steen. De reden zal zijn dat de urinestraal anders teveel spettert, waardoor men bezoedeld kan worden. Maar nadere gegevens worden ons daar niet verstrekt.

Herodotus schrijft in zijn Historiën (boek II, sectie 35) dat Egyptische vrouwen staan urineren, maar mannen zittend. En het liefst binnenshuis.

Rabbi Eliezer zegt dat als iemand tijdens het urineren zijn geslachtsdeel laat zien, het passend is dat zijn hand wordt afgesneden (of hij ‘hand’ als eufemisme gebruikt voor ‘penis’ weet ik niet). De reden hiervoor is dat men druppels urine op zijn kleren kan laten vallen en op zijn voeten.

De vraag is wel: Gaat het bij mensen die tegen de muur pissen om volwassen mannen of om jongens. Het woordenboek van Gesenius heeft het over ‘mannelijke personen’, onderscheiden van vrouwelijke personen. Wel staat erbij dat volgens anderen kleine kinderen bedoeld zijn. Het woordenboek van Clines heeft het ook over mannelijke personen.

Zelf denk ik dat het verhaal in 1 Samuel 25 duidelijkheid kan verschaffen. Als David dreigt alle muurpissers om te brengen, zullen daar zeker niet de knechten van Nabal bij inbegrepen zijn. De knechten van Nabal zeggen namelijk dat zij een zeer vriendschappelijke verhouding hadden met de knechten van David. Dan lijkt het erg onlogisch dat David deze zelfde mannen zou willen ombrengen.

Mijn conclusie is dan ook dat met de muurpissers in 1 Samuel 25 echt geen volwassen mannen bedoeld zijn, maar alleen mannelijke nakomelingen van Nabal. En ook deze betekenis past heel goed bij de andere teksten met ‘muurpissers’. De leeftijd is niet zozeer van belang, maar wel de verhouding die ze hadden tot de persoon die omgebracht zal worden

N.B.: Als huisarts heb ik meegemaakt dat mannen 's nachts moesten plassen en als ze daarbij bleven staan tijdens het legen van een erg volle blaas, omvielen. Dan werd in paniek door de partner de dokter gebeld, omdat manlief buiten kennis geraakt was, en soms ook een forse hoofdwond opgelopen had. De reden voor het omvallen was dat de druk in de buikholte sterk afnam tijdens het lozen van de urine, wat een aanzuigende werking had op bloed uit andere delen van het lichaam. En bij een staande houding was dat vooral het hoofd. Met een collaps als gevolg.

Dus naast alle andere voordelen van zittend plassen, ook voor mannen, is het goed, zeker voor oudere mannen, en zeer zeker 's nachts, om zittend te urineren.

Hans van Deukeren kwam met de optie dat misschien ratten bedoeld zijn. Ratten zelf zijn erg schoon op zichzelf, maar via de vlooiën van ratten konden wel besmettelijke ziekten overgebracht worden, zoals de pest. Ook kan via de urine van ratten besmettelijke ziekten worden overgebracht, zoals de ziekte van Weil. Ook dat heb ik in mijn praktijk dit meegemaakt.

Lukas de Groot. Oktober 2024